

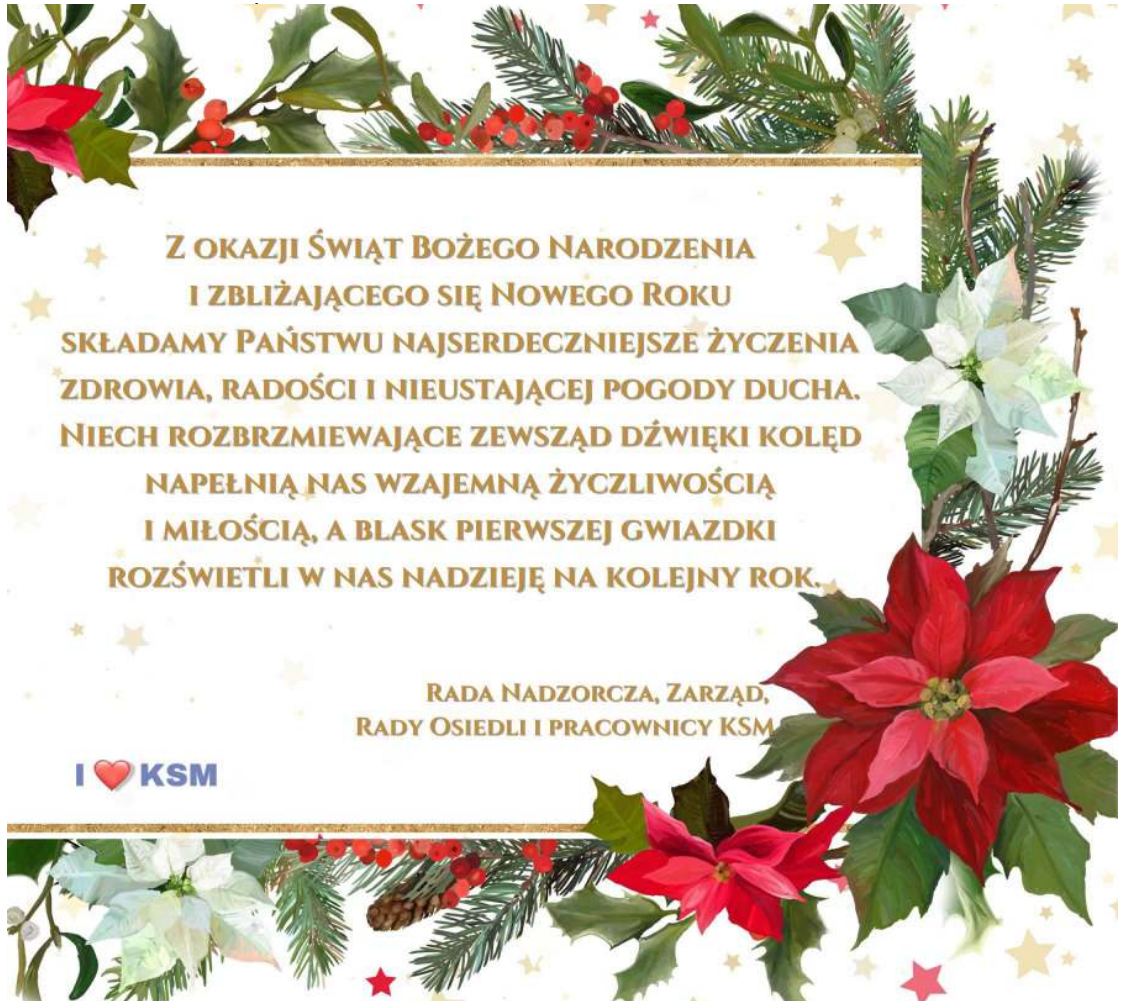
My z KSM

Kwartalnik Kieleckiej Spółdzielni Mieszkaniowej (ukazuje się od 1992 r.) Nr 4/115/2025

"Świąteczny upominek od KSM" już po raz trzeci

Po raz kolejny odwiedziliśmy zamieszkujących na naszych osiedlach Seniorów, by - przekazując im najserdeczniejsze życzenia - pokazać jak ważni są dla całej społeczności naszej Spółdzielni.

Dziękujemy Państwu za wsparcie dla prowadzonej wspólnie akcji, która przynosi uśmiech, chwile wzruszeń i integruje Mieszkańców KSM.

Z OKAZJI ŚWIĄT BOŻEGO NARODZENIA
I ZBLIŻAJĄCEGO SIĘ NOWEGO ROKU
SKŁADAMY PAŃSTWU NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA
ZDROWIA, RADOŚCI I NIEUSTAJĄCEJ POGODY DUCHA.
NIECH ROZBRZMIĘWAJĄCE ZEWSZĄD DŹWIĘKI KOŁĘD
NAPEŁNIĄ NAS WZAJEMNĄ ŻYCZLIWOŚCIĄ
I MIŁOŚCIĄ, A BLASK PIERWSZEJ GWIAZDKI
ROZŚWIETLI W NAS NADZIEJĘ NA KOLEJNY ROK.

RADA NADZORCZA, ZARZĄD,
RADY OSIEDLI I PRACOWNICY KSM

I ❤️ KSM

[czytaj na stronie 3](#)

Są takie miejsca, są tacy ludzie

W bardzo lubianym przez Państwa cyklu „Ludzie z KSM” przedstawiamy historię rodzinnej kwiaciarni na Osiedlu Sady.

Zachęcamy Państwa do lektury o dziejach istniejącej od 1976 roku kwiaciarni „Urszula”, a przede wszystkim do wspierania lokalnych przedsiębiorców z KSM.

[czytaj na stronie 6](#)

Zwycięski projekt KSM w Budżecie Obywatelskim

Dzięki oddanym przez Państwa głosom na skwerze im. Mikołaja Kopernika (z fontanną ZODIAK) powstanie największa w Kielcach tężnia solankowa!

Dziękujemy za wspólne zjednoczenie sił i tak liczne poparcie dla zgłoszonego przez nas projektu, dzięki któremu Mieszkańcy KSM będą mogli podreperować zdrowie i poprawić samopoczucie.

[czytaj na stronie 5](#)

Stało się

Niestety od 1 kwietnia 2025 roku zapłacimy więcej za śmieci. Rada Miasta Kielce podczas odbywającej się w dniu 5 grudnia sesji podjęła decyzję o podwyżce opłat za odbiór odpadów komunalnych. Miesięcznie wzrosną one z 19 zł do 25 zł za osobę.

A to oznacza kolejną, **niezależną od Spółdzielni podwyżkę czynszu!**

[czytaj na stronie 2](#)

Niestety od 1 kwietnia 2025 roku zapłacimy więcej za śmieci

Rada Miasta Kielce podczas odbywającej się w dniu 5 grudnia sesji podjęła decyzję o podwyżce opłat za odbiór odpadów komunalnych. Miesięcznie wzrosną one z 19 zł do 25 zł za osobę.

A to oznacza kolejną, **niezależną od Spółdzielni podwyżkę czynnika**.

Remontujemy altany

Oczywiście opłata w wys. 25 zł za osobę dotyczy tylko odbioru śmieci, które zbierane są w sposób selektywny. Dlatego tak ważne jest prawidłowe segregowanie odpadów i podejmowanie działań mających na celu uniemożliwienie ich podrzucania. Jak informowaliśmy już kilkakrotnie, nasza Spółdzielnia sukcesywnie remontuje i powiększa kolejne altany śmietnikowe, w środku których mieszczą się pojemniki wszystkich frakcji. Prowadzimy akcję informacyjną o zasadach prawidłowej segregacji

W NUMERZE

Poradnik dla mieszkańców

Jak efektywnie korzystać z termostatów, by obniżyć rachunki za ciepło.

Czytaj na stronie 11

Historia rzeźni miejskiej przy ul. Zagórskiej

W artykule Piotra Modzelewskiego z TPK poznamy historię miejsca, w którym zlokalizowany jest obecny Skwer 50 – lecia KSM.

Czytaj na stronie 8

Osiedlowe Kluby Kultury KSM tętnią życiem

I oferują wiele różnorodnych form kulturalnej działalności wszystkim Mieszkańcom.

Czytaj na stronie 3

Korzyści z posiadania Ogólnopolskiej Karty Seniora

O tym, jak wyrobić kartę i co oferują Kluby Seniora

Czytaj na stronie 4

odpadów. Monitorujemy i zamykamy śmietniki, by dostęp do nich mieli wyłącznie nasi mieszkańcy. W nowych altanach, zamiast zacinających się kłódek czy kluczy, montujemy elektroniczne zamknięcia. Wbrew pojawiającym się na naszym facebookowym profilu Spółdzielnia KSM komentarzom, nie służy to zamykaniu śmieci, jakby były czymś bardzo cennym! Nietrafne są dla nas również pojawiające się tam argumenty, że zamykanie altan jest zbędne, bo przecież każdy gdzieś płaci za odbiór śmieci. Pamiętajmy, że działaniom Spółdzielni przyświeca jeden cel: ochrona Mieszkańców przed karami za brak segregacji, co możemy wspólnie osiągnąć, uniemożliwiając podrzucanie do nich śmieci przez mieszkańców podkieleckich miejscowości, okolicznych wspólnot czy domów jednorodzinnych.

Za nieprzestrzeganie segregacji grożą kary

Miasto prowadzi system tzw. „żółtych kartek”, który ma pomóc w nadzorze nad prawidłową segregacją odpadów. I choć tylko dzięki skutecznemu odwołaniu złożonemu przez Spółdzielnię mieszkańcy kilku budynków nie zostali obciążeni nałożonymi już karami za błędną segregację, po wyeliminowaniu przez władze miejskie błędów formalno – prawnych w systemie, takie kary będą nadal stosowane. Ich koszty poniosą mieszkańcy, wyrzucający śmieci do altanki, w której odpady

są zbierane nieprawidłowo. Aktualną mapkę śmietników oznaczonych żółtymi kartkami można znaleźć pod linkiem <https://www.kielce.eu/pl/na-czasie/segregacja-odpadow.html>

Segregujmy śmieci!

Dlatego tak ważne jest, abyśmy wspólnie podjęli działania, które ochronią nas przed dotkliwymi konsekwencjami niewywiązywania się z obowiązku prawidłowej segregacji odpadów. Zdajemy sobie sprawę, że wymaga to wysiłku i przeorganizowania czynności związanych z gromadzeniem śmieci i ich wyrzucaniem, ale z pewnością gra jest warta świeczki! Wybudowane przez Spółdzielnię, nowoczesne śmietniki z zamknięciami elektronicznymi, które przenoszą nas z czasów króla Ćwieczka w XXI wiek służą temu, by wspomóc Państwa w codziennych staraniach.

(AS)

Po raz kolejny odwiedzamy Seniorów ze świątecznym upominkiem od KSM

Również w tym roku, już po raz trzeci, Kielecka Spółdzielnia Mieszkaniowa zorganizowała akcję „Świąteczny upominek od KSM”, w trakcie której odwiedziliśmy zamieszkujących na naszych osiedlach Seniorów, by - przekazując im najserdeczniejsze życzenia - pokazać jak ważni są dla całej społeczności naszej Spółdzielni. Dzięki świątecznym choinkom, przekazanym przez Nadleśnictwo Stąporków oraz przyozdobionym przez dzieciaki pierniczkom, udało nam się obudzić atmosferę Bożego Narodzenia, a miłe chwile spotkań stały się okazją do wielu uśmiechów i wzruszeń. Tak chętnie angażujący się w naszą akcję Mieszkańcy oraz Członkowie

Rady Nadzorczej i Rad Osiedli, którzy w imieniu nas wszystkich odwiedzają Seniorów w ich domach dobrze wiedzą, że często drobny gest, chwila rozmowy i odrobina życzliwości są najlepszym świątecznym upominkiem. Wszak dobro mnoży się, dzieląc je z innymi!

(AS)

Moc atrakcji dla każdego w Osiedlowych Klubach Kultury KSM

Nasze Osiedlowe Kluby Kultury KSM: Polonez, Miniatura, Słoneczko to miejsca, które tętnią życiem i oferują szeroki wachlarz kulturalnych możliwości dla wszystkich grup wiekowych. Działalność skupia się na wzbogacaniu życia społeczności lokalnej poprzez organizowanie różnorodnych wydarzeń, warsztatów i spotkań, które promują rozwój artystyczny, edukacyjny i społeczny. Tu każdy znajdzie coś dla siebie - począwszy od najmłodszych, dla których organizowane są warsztaty podczas trwania wakacji oraz ferii, czy imprezy okolicznościowe (np. zabawa mikołajkowa, straszny spacer po KSM w Halloween), po Seniorów, jakże chętnie uczestniczących w wieczorkach tanecznych, wystawach czy koncertach. Nie brak jest także imprez, które zrzeszają zarówno starszych, jak i młodszych mieszkańców osiedli. Takim wydarzeniem były z pewnością seanse Kina Letniego,

w których tak licznie wzięły udział całe rodziny. Organizujemy także wydarzenia tematyczne, takie jak „Świąteczny upominek od KSM”, czyli akcję, podczas której wspólnie obdarowujemy najbardziej potrzebujących, samotnych Seniorów z osiedla.

W ciągu roku oferujemy również

bogatą ofertę stałych zajęć dla każdego. Zapraszamy między innymi na warsztaty: plastyczne, muzyczne, naukę gry na instrumentach, śpiewu czy tańca. U nas - niezależnie od wieku - każdy może rozwijać talenty i pasje, aktywnie uczestnicząc w kulturalnym życiu swojej lokalnej społeczności.

(TK)

Kluby Seniora – miejsca, gdzie aktywność spotyka się z pasją

W Kielcach działa osiem Klubów Seniora, stanowiących ważne punkty wsparcia dla osób starszych. Dwa z nich zlokalizowane są w pobliżu budynków zarządzanych przez Kielecką Spółdzielnię Mieszkaniową: na osiedlu „Sady”, przy ulicy Marszałkowskiej 12 oraz przy ulicy św. St. Kostki 4a. To przestrzenie, gdzie seniorzy mogą korzystać z różnorodnych zajęć, rozwijać pasje, dbać o zdrowie oraz integrować się z innymi osobami w podobnym wieku.

Ciekawe zajęcia dla każdego – co oferują Kluby Seniora?

Kieleckie ośrodki tętnią życiem, oferując szeroki wachlarz aktywności dostosowanych do potrzeb seniorów. W programie zajęć znajdziemy gimnastykę ogólnousprawniającą, ćwiczenia rehabilitacyjne, aqua aerobik oraz warsztaty rękodzielnicze, kulinarne i komputerowe. Dla miłośników kultury przewidziano wyjścia do teatru, kina, filharmonii oraz wycieczki krajoznawcze, umożliwiające odkrywanie piękna regionu.

Kluby wspierają również rozwój intelektualny uczestników, organizując regularne prelekcje i warsztaty dotyczące diety, kosmetyki, informatyki oraz bezpieczeństwa w sieci. Dzięki temu seniorzy mogą wzbogacać swoją wiedzę i umiejętności, co sprzyja ich integracji społecznej oraz przeciwdziałaniu wykluczeniu.

Spotkania towarzyskie – takie jak wieczorki poetycko-taneczne, wspólne grillowanie oraz obchody ważnych świąt, takich jak Dzień Kobiet, Dzień Matki, Boże Narodzenie i Dzień Babci i Dziadka tworzą dodatkową przestrzeń do nawiązywania relacji. Te wydarzenia wzmacniają więzi międzypoko-

leniowe i dają seniorom poczucie przynależności.

Dużo chętnych, ograniczone możliwości

Kieleckie Kluby Seniora cieszą się ogromnym zainteresowaniem. Dzięki szerokiej ofercie zajęć i spotkań przyciągają wielu uczestników. Choć są otwarte na nowych członków, ograniczenia lokalowe i finansowe sprawiają, że liczba miejsc na niektóre zajęcia, szczególnie fizyczne, może być niewystarczająca. W przypadku dużego zainteresowania pracownicy placówek tworzą listy rezerwowe i elastycznie dostosowują harmonogram zajęć, aby jak najwięcej osób mogło skorzystać z oferowanych aktywności.

Karta Seniora – warto ją posiadać!

Dla seniorów, którzy chcieliby korzystać z ulg i zniżek doskonałym rozwiązaniem jest Ogólnopolska Karta Seniora. Bezpłatna i bezterminowa karta przysługuje mieszkańcom Kielc powyżej 60. roku życia. Uprawnia ona do zniżek w licznych punktach handlowych, usługowych i kulturalnych zarówno w Kielcach, jak i w całym kraju. Umożliwia korzystanie z rabatów na zakupy, bilety do muzeów, teatrów, kin, a także zniżek na usługi medyczne i kosmetyczne.

Kartę można wyrobić bezpłatnie w jednym z Klubów Seniora lub w siedzibie Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Kielcach. Jest to świetna okazja dla seniorów, którzy pragną aktywnie uczestniczyć w życiu miasta i korzystać z oferty kulturalnej oraz rekreacyjnej w bardziej przystępnych

cenach.

Aktywność i integracja seniorów – klucz do lepszego życia

Działalność kieleckich Klubów Seniora to coś więcej niż tylko różnorodne zajęcia fizyczne i intelektualne. Uczestnictwo w klubach sprzyja integracji społecznej, pozwalając seniorom zadbać o zdrowie, rozwijać swoje pasje i nawiązywać nowe znajomości. Aktywność w grupie jest motywująca i daje seniorom poczucie przynależności, co pozytywnie wpływa na ich samopoczucie i jakość życia. Dzięki działalności klubów seniorzy mają szansę na bardziej satysfakcjonujące życie, zyskując dodatkowe możliwości na uniknięcie izolacji oraz wspieranie więzi międzypokoleniowych. Warsztaty, spotkania, wycieczki i wspólne obchody ważnych dni pomagają rozwijać osobiste zainteresowania, podtrzymywać aktywność umysłową i fizyczną oraz integrować się z otoczeniem. Kluby Seniora w Kielcach są miejscem, w którym doświadczenie i wiedza seniorów są doceniane, a oni sami mogą poczuć się ważni i potrzebni. Więcej informacji o karcie seniora na stronie www.glosseniora.pl

(TN)

Tężnia solankowa w parku przy fontannie „Zodiak” – zwycięski projekt KSM w Budżecie Obywatelskim.

W tegorocznej edycji Budżetu Obywatelskiego mieliśmy wyjątkową okazję zgłaszać projekty dotyczące terenów zarządzanych przez spółdzielnie mieszkaniowe. Z radością informujemy, że Kielecka Spółdzielnia Mieszkaniowa zgłosiła kilka propozycji mających na celu poprawę jakości życia mieszkańców oraz rozwój naszych osiedli.

Zachęcaliśmy Państwa do aktywnego udziału w głosowaniu, publikując artykuły na naszej stronie internetowej, na Facebooku oraz w poprzednim wydaniu kwartalnika „My z KSM”. Bardzo dziękujemy wszystkim, którzy wsparli nasze inicjatywy i oddali głos na zgłoszone projekty. Wasza pomoc była nieoceniona!

Głosowanie odbywało się w administracjach osiedlowych oraz

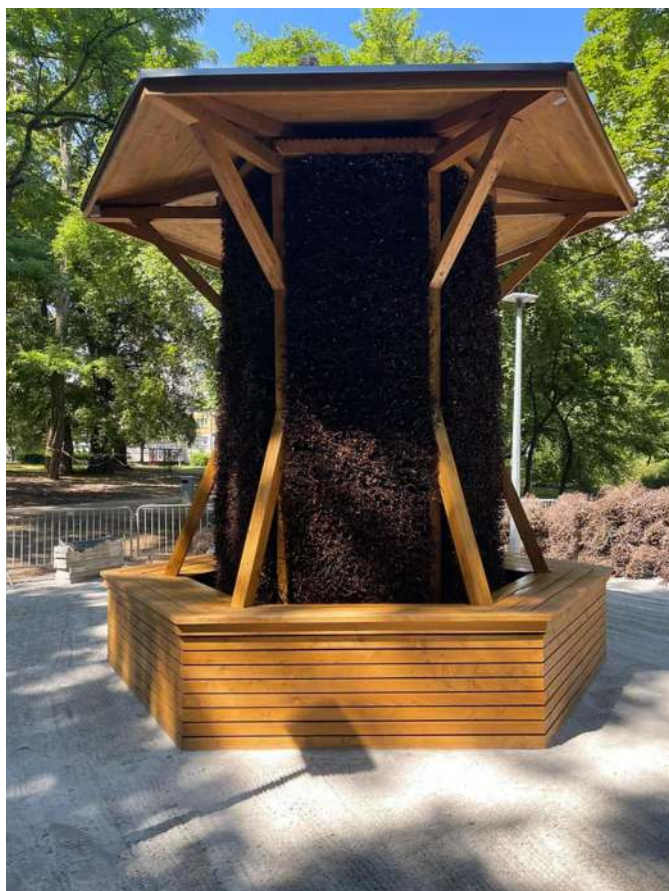
osiedlowych klubach kultury. Cieszymy się, że dzięki Państwa zaangażowaniu jeden ze zgłoszonych projektów zdobył wystarczającą liczbę głosów, aby przejść do realizacji. Jest to projekt o numerze MI04 – „Tężnia Solankowa w Parku przy Fontannie „Zodiak”. Tężnia solankowa to innowacyjne i prozdrowotne rozwiązanie, które wprowadzi mieszkańcom Kielc nową jakość zdrowia i komfortu. Dzięki niej będziemy mogli korzystać z dobroczynnych właściwości solanki, wspierających drogi oddechowe oraz ogólną poprawę samopoczucia. Tężnia w parku przy fontannie „Zodiak” będzie największą tego typu instalacją w Kielcach! Liczymy na owocną współpracę z miastem w realizacji tego projektu. Oferujemy również pomoc

w zagospodarowaniu terenu wokół tężni, aby stał się on atrakcyjnym i funkcjonalnym miejscem odpoczynku oraz prozdrowotnej regeneracji. Z naszej strony otwieramy się na dialog z mieszkańcami oraz miastem, aby tężnia mogła jak najlepiej służyć wszystkim korzystającym z jej dobrodziejstw.

Dziękujemy jeszcze raz za wsparcie i liczymy, że ta inwestycja pozytywnie wpłynie na jakość życia w naszej społeczności. Już z niecierpliwością czekamy na kolejną edycję Budżetu Obywatelskiego i zachęcamy mieszkańców Osiedli KSM do zgłaszania swoich pomysłów.

Prosimy o wysyłanie propozycji na adres mailowy: sekretariat@ksm.pl

(TN)

przykładowa tężnia (fot. internet)

Zapraszamy do odwiedzin naszej strony
w mediach społecznościowych
www.facebook.com/spoldzielniaksm
na której zamieszczamy najświeższe
informacje z życia Spółdzielni

LUDZIE Z KSM

Kwiaciarnia „Urszula” i niezwykła historia jej właścicielki

Przy ulicy Warszawskiej, w sercu osiedla Sady, mieści się pawilon, który od lat wabi mieszkańców – to kwiaciarnia „Urszula”. Choć obecnie oferuje klientom bogaty wybór kwiatów z najdalszych zakątków świata, jej początki były skromne, ale pełne pasji i rodzinnej determinacji.

wać, a wówczas do pracy w rodzinnej kwiaciarni dołączyła Urszula. Gdy mama przeszła na emeryturę, córka przejęła prowadzenie firmy kontynuując rodzinne tradycje.

Kwiaty z Bielin i obietnica taty

Rodzice Urszuli – Józefa i Stanisław

od zawsze mieli ogromną pasję do ogrodnictwa. W Bielinach prowadzili szklarnie, gdzie hodowali kwiaty, które następnie trafiały do kwiaciarni. Zanim jednak otworzyli pierwszy punkt, pani Józefa sprzedawała kwiaty na ulicy Sienkiewicza oraz na Placu Tekli z ...wiadra. Taki był początek skromny, ale pełen determinacji.

Pani Urszula wspomina, że budka, w której mieściła się kwiaciarnia aż do 2005 roku, została zastąpiona

*Mała Urszula przed kwiaciarnią.
Archiwum prywatne*

Początki działalności. Na zdjęciu mama Pani Urszuli z wujkiem. Archiwum prywatne

Początki: budka z kwiatami

i rodzinne zaangażowanie

Historia kwiaciarni sięga 1976 r., kiedy to pani Józefa Pluta – mama obecnej właścicielki, Urszuli Pluty-Kopacz – założyła małą budkę z kwiatami. Był to rodzinny biznes prowadzony wspólnie z Aniłą i Jerzym Gruszczyńskimi. Sprzedaż odbywała się wówczas przez niewielkie okienko, niczym w kiosku „Ruch”. Mimo skromnych warunków miejsce szybko zyskało popularność wśród mieszkańców.

Pod koniec lat 80., kiedy Aniela i Jerzy zakończyli współpracę, pani Józefa prowadziła kwiaciarnię wraz z synem Leszkiem. W 1991 roku Leszek zdecydował się zrezygno-

*Dzień dobry. Poproszę ładne kwiaty dla żony.
Archiwum prywatne*

nowoczesnym pawilonem. Było to spełnienie obietnicy złożonej jej tacie - ogrodnikowi z zamiłowania i elektrykowi z zawodu. Ten nowy budynek nie tylko zapewnił lepsze warunki, ale również stał się symbolem rodzinnego zaangażowania w rozwój działalności.

wania i elektrykowi z zawodu. Ten nowy budynek nie tylko zapewnił lepsze warunki, ale również stał się symbolem rodzinnego zaangażowania w rozwój działalności.

*Tata Pani Urszuli - Stanisław.
Z zamięłowania ogrodnik i sadownik. Bieliny, 1976.
Archiwum prywatne*

Nielatwe czasy dla kwiaciarni

Prowadzenie kwiaciarni w dawnych latach nie było łatwe. Kwiaty nie były tak dostępne jak dziś. Trzeba było je samodzielnie hodować lub podróżować na giełdy do Warszawy, Krakowa czy Łodzi - często bardzo wcześnie rano lub w nocy. Lokalne dostawy kwiatów były rzadkością.

Pomimo trudnych początków, kwiaciarnia zawsze oferowała kwiaty najwyższej jakości, co pozostaje jej znakiem rozpoznawczym do dziś. Obecnie klienci znajdują tu rośliny sprowadzane z Holandii, Kolumbii, Ekwadoru, jak również od lokalnych dostawców.

Sady - ukochane miejsce Pani Urszuli

Choć pani Urszula prowadziła przez lata kilka kwiaciarni w róż-

nych częściach miasta, m. in. przy ul. Okrzei czy Piłsudskiego, jej serce zawsze było na Sadach. „To moje ukochane miejsce” podkreśla z dumą. Nie tylko dlatego, że tu znajduje się jej kwiaciarnia - Pani Urszula wraz z mężem i synami również mieszka w tej części miasta, co jeszcze bardziej zacieśnia jej więź z lokalną społecznością.

Dziś kwiaciarnia „Urszula” obsługuje zarówno klientów indywidualnych, jak i wydarzenia takie jak śluby, komunie, a nawet opiekuje się kwiatami w filmach.

Chociaż oferuje ekskluzywne kwiaty, ceny pozostają przystępne, co przyciąga klientów nie tylko z najbliższej okolicy, ale też z całych Kielc i pobliskich miejscowości.

Kwiaty i tango - dwie życiowe pasje

Pani Urszula to osoba niezwykle aktywna i pełna pasji. Przez wiele lat łączyła pracę w kwiaciarni z etatem przedstawiciela medycznego. Obecnie jej miłość do kwiatów rywalizuje jednak z inną pasją - taniem argentyńskim.

Wszystko zaczęło się podczas podróży poślubnej do Paryża, gdzie tańczyła pierwszy raz zetknęła się z tym tańcem. W 2016 roku, już w Kielcach, zaczęła poważniej trenować tango. Efektem tej miłości było założenie w 2022 roku, wspólnie z przyjaciółmi, Świętokrzyskiego Stowarzyszenia Tanga Argentyńskiego „El Viento”. Stowarzyszenie organizuje liczne wydarzenia taneczne, w tym znany w regionie „Festivalito De Rosas” oraz prowadzi świetlicę „La Boca”.

*Urszula Pluta-Kopacz.
Fot. Tomasz Nowak*

Historia, która inspiruje

Kwiaciarnia „Urszula” to coś więcej niż miejsce sprzedaży kwiatów. To symbol rodzinnych tradycji, wytrwałości i pasji, które od lat wpisują się w życie osiedla Sady. Dzięki zaangażowaniu pani Urszuli i jej rodziny miejsce to nie tylko przetrwało próbę czasu, ale stało się również ważnym punktem na mapie Kielc.

Czy to poprzez piękne bukiety, czy pełne energii kroki tanga pani Urszula zaraża swoją pasją i udowadnia, że z miłości do tego, co się robi można stworzyć coś naprawdę wyjątkowego.

(TN)

*Kwiaciarnia współcześnie.
Fot. Tomasz Nowak*

RZEŻNIA MIEJSKA PRZY ULICY ZAGÓRSKIEJ

Dawna kielecka bydłobójnia - zwana też szlachtuzem - została zbudowana w 1823 r. nad lewym brzegiem Silnicy poniżej skrzyżowania z aktualną ulicą Ogrodową (obecnie jest to obszar skweru Szarych Szeregów). Bydłobójnia była budynkiem murowanym pozbawionym wszelkich urządzeń pomocniczych z wyjątkiem kotłów do parzenia i kołowrotów do podciągania oprawionych zwierząt w czasie podwyższonego stanu wody. Rzeka Silnica regularnie zalewała teren tej prowizorycznej rzeźni, a po okolicy unosił się odór padliny, najbardziej intensywny i dokuczliwy latem. Z uwagi na brak szop postojowych zwierzęta wpędzano wprost do hali rzeźnej, gdzie pod wpływem otoczenia wprowadzały one zamęt i dodatkowe zanieczyszczenia. Jak trafnie zauważył Jan Pazdur w *Dziejach Kielc* „żadne powody nie uzasadniały dalszego istnienia tej spelunki okrucieństwa i zacofania”. Niestety dopiero w 1892 r. carski gubernator Kielc zainteresował się lokalną bydłobójnią. Komisja sanitarna po dokonaniu kontroli tej prowizorycznej rzeźni stwierdziła konieczność zbudowania czegoś bardziej odpowiedniego. Na lokalizację nowej bydłobójni wybrano miejsce „za Leonardem”, przy drodze do Zagórze, na wschodnim przedmieściu ówczesnych Kielc.

Budowa nowej rzeźni miejskiej była największą inwestycją komunalną w Kielcach na przełomie wieków. Nowa rzeźnia miejska - według projektu inż. A. Welkego - została wniesiona w 1899 r. na wschód od dawnego szpitala wojskowego usytuowanego w gmachu Leonarda. Przy urządzeniu rzeźni zastosowano wiele nowych ulepszeń i urządzeń poprawiających warunki zdrowotne. Główne skrzydło gmachu rzeźni mieściło dwie obszerne, wysokie i widne hale o żelaznym kolistym dachu, zaopatrzone również w okna. Pośrodku znajdowała się kotłownia z maszyną rozprowadzającą wodę po bokach hal mniejszej izby, z odpowiednio urządzonymi stołami z korytami do przepłukiwania drobnych części mięsnych. W bocznych pawilonach ulokowano pomieszczenie rzeźne koszerne mięsa i oddzielny przedział dla uboju drobiu. W dalszych pomieszczeniach mieściła się stacja dla badań mikroskopijnych, mieszkanie dla weterynarza oraz dzierżawcy rzeźni. Pośrodku dziedzińca urządzono studnię w skalistej opoce wykutą. Resztę zabudowań uzupełniały stajnie i chlewy dla nierogacizny.

W 1900 r. niemiecka firma Beck et Henkel zainstalowała urządzenia mechaniczne niezbędne do uruchomienia oraz prawidłowego funkcjonowania rzeźni i wówczas ta ubojnia zaczęła faktycznie działać. Niestety zabrakło już funduszy na oczyszczanie odpadków, jak też na porządne skanalizowanie i zabrukowanie terenu. W nowej rzeźni powstały jednak warunki umożliwiające bieżącą kontrolę sanitarną, którą zaprowadzono od 1902 r. Rzeźnia była wydzierżawiana przez miasto i w początkowych latach funkcjonowania przynosiła 7200 rubli rocznego dochodu z dzierżawy. Jednym z przedwojennych dzierżawców i jedynym powojennym kierownikiem rzeźni był p. Stanisław Lorens, stąd też ten zakład uboju zwierząt przy ul. Zagórskiej był określany przez wielu okolicznych kielczan mianem rzeźni Lorensa. Do rzeźni miejskiej prowadziła nowa droga szosowana nazywana pierwotnie ulicą Szpitalną (w 1902 r. tej ulicy nadano nazwę Zagórska).

Warto wspomnieć, że po drugiej wojnie światowej w kompleksie zabudowań rzeźni miejskiej ulokowało się również Towarzystwo Przemysłowo - Handlowe „Bacutil”, które zajmowało się przetwórstwem odpadków poubojowych. W 1956 r. kompleks budynków rzeźni miejskiej został rozbudowany i utecniczono w niej wówczas procesy przetwórcze. W ramach tej akcji wybudowano magazyny chłodnicze o pojemności 30 Mg, halę rozbioru, smalcownię i magazyn żywca. Zmodernizowana rzeźnia miejska w tym stanie pracowała do 1969 r. (tj. do chwili ich likwidacji), kiedy to została już otoczona przez budynki dynamicznie rozbudowującej się dzielnicy mieszkaniowej KSM. Brak wodociągu i kanalizacji sprawiał, że rzeźnia była uciążliwa dla okolicznych mieszkańców. W lipcu 1969 r. oddano do eksploatacji nowoczesne Kieleckie Zakłady Mięsne przy ulicy Dzierżyńskiego (obecnie ulica Zagnańska), po których uruchomieniu zlikwidowano istniejącą dotąd starą rzeźnię miejską przy ulicy Zagórskiej. Wygląd zabudowań rzeźni miejskiej według stanu na niedługo przed jej wyburzeniem utrwalił w kadrze p. Krzysztof Wilczyński na kolorowych slajdach z lat 1969 - 1970, które towarzyszą niniejszemu artykułowi. W 1970 r. zabudowania starej rzeźni miejskiej zostały rozebrane a główny gmach został wysadzony w powietrze przez saperów. Naocni świadkowie wspominali, że tuż przed wybuchem ogromna ilość szczurów wybiegła z piwnic rzeźni i rozpiezchła się we wszystkie strony miasta. W tym miejscu warto nadmienić, że zdjęcia obrazujące wysadzanie w powietrze głównego budynku rzeźni - autorstwa Andrzeja Kurbańskiego - zostały opublikowane w kwartalniku „My z KSM” w marcu 2008 r. (zarówno ten jak i wszystkie inne archiwalne egzemplarze biuletynu są stale dostępne na stronie internetowej Kieleckiej Spółdzielni Mieszkaniowej w zakładce Dokumenty”).

Po wyburzeniu zabudowań starej rzeźni miejskiej w opustoszałym miejscu urządzono skwer z rabatą kwiatową, ławkami oraz rzeźbami plenerowymi. Z biegiem czasu skwer ten stał się jednym z ulubionych miejsc mieszkańców KSM-u. Na mocy uchwały Rady Miejskiej w Kielcach nr XXII/472/2008 z dnia 03 kwietnia 2008 r. skwer usytuowany pomiędzy ulicami Konarskiego i Zagórską otrzymał nazwę „Skwer 50-lecia KSM”.

Piotr Modzelewski
Towarzystwo Przyjaciół Kielc

Na ścianie budynku przy Chopina 17 powstał mural upamiętniający Bronisława Opałko

Bronisław Opałko był nie tylko znakomitym kabareciarzem, ale także kompozytorem i autorem tekstów piosenek, najbardziej rozpoznawalnym dzięki postaci Genowefy Pigwy.

Mural, zrealizowany w ramach inicjatywy Stowarzyszenia „Z Bronkiem do gwiazd”, ma na celu oddanie hołdu tej wyjątkowej postaci, przedstawiając Bronka w jego autentycznej roli artysty, a nie tylko w kabaretowej kreacji.

Realizacja projektu była możliwa dzięki 100% finansowaniu ze środków zewnętrznych.

Duże wsparcie zapewniło Stowarzyszenie „Z Bronkiem do gwiazd” Ewy Kozłowskiej oraz firma PGS

Artura Widłaka. Autorem muralu jest Igor Kowalczyk, który podczas realizacji wykorzystał specjalne farby pochłaniające zanieczyszczenia, nadając dziełu nie tylko artystyczny, ale i proekologiczny wymiar.

Mural ma imponującą wysokość aż 9 metrów, a jego uroczyste odsłonięcie odbyło się 7 grudnia. W wydarzeniu uczestniczyło wielu mieszkańców, nie tylko z naszego osiedla KSM, ale także z innych części Kielc. Na uroczystości nie zabrakło rodziny i przyjaciół artysty, którzy podzielili się wspomnieniami o Bronku, podkreślając jego ciepło, talent i wyjątkową osobowość.

(TN)

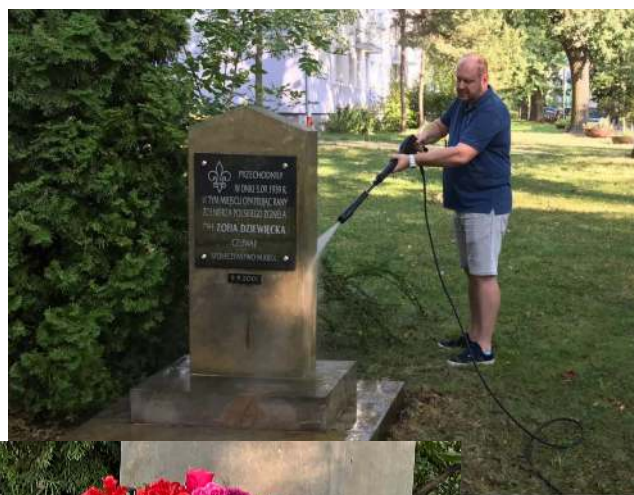
Pamięć o Zofii Dziewięckiej. Wzruszająca uroczystość na Osiedlu „Sady”

We wrześniu tego roku na Osiedlu „Sady” przy ulicy Dębowej odbyła się uroczystość upamiętniająca Zofię Dziewięcką – bohaterską harcerkę, która oddała życie, ratując ранego polskiego żołnierza. Mieszkańcy uczcili jej pamięć, składając kwiaty i zapalając znicze przy pomniku, który został starannie oczyszczony przez członków Towarzystwa Przyjaciół Kielc.

Na osiedlach KSM znajduje się wiele rzeźb, będących cennymi przykładami współczesnej sztuki. Spółdzielnia, wraz z Towarzystwem Przyjaciół Kielc, dba o ich stan i popularyzuje wiedzę na ich temat wśród mieszkańców. Stowarzyszenie niedawno oczyściło kilka z tych rzeźb i umieściło tabliczki informacyjne z nazwą

dzieła oraz nazwiskiem autora, co pozwala mieszkańcom lepiej poznać wartości artystyczne swojego otoczenia. Tego rodzaju inicjatywy wzbogacają przestrzeń osiedli, zwiększając świadomość mieszkańców na temat lokalnego dziedzictwa sztuki.

(TN)

Zaproszenie dla Mieszkańców z przewlekłą niewydolnością serca

Drodzy Mieszkańcy, na prośbę Pani Izabeli Oleś, Członka Rady Nadzorczej KSM, a prywatnie doktorantki w szkole doktorskiej w naukach medycznych i naukach o zdrowiu, przekazujemy Państwu informację o możliwości skorzystania z nieodpłatnych badań diagnostycznych:

Szanowni Państwo, nazywam się Izabela Oleś i dzięki okazanemu przez Państwa zaufaniu mam zaszczyt reprezentować Członków naszej Spółdzielni w Radzie Nadzorczej. Prezentując Państwu moją kandydaturę podkreślałam, że z uwagi na wykonywany zawód, szczególnie bliskie są mi zagadnienia społeczne i wsparcie starszych, schorowanych Mieszkańców naszych osiedli. Chciałabym spełnić przedwyborcze deklaracje, dlatego jeżeli ktoś z Państwa zmaga się z przewlekłą niewydolnością serca, zapraszam do udziału w moim projekcie. Dla osób walczących z tą chorobą mam pakiet darmowych badań do wykonania w laboratorium diagnostycznym. Badania dla uczestników projektu są całkowicie darmowe. Jeżeli ktoś z Państwa jest zainteresowany badaniami, bardzo proszę o kontakt pod numerem telefonu: 519 386 506 w godzinach 9:30 16:30.

Z wyrazami szacunku,
Izabela Oleś

Jak efektywnie korzystać z termostatów grzejnikowych? Praktyczny poradnik dla Mieszkańców KSM

Termostaty grzejnikowe to kluczowe narzędzie, które pozwala kontrolować temperaturę w mieszkaniu, zapewniając wygodę oraz pozwalając oszczędzać energię. Poniżej znajdziecie praktyczne wskazówki, jak najlepiej ustawić termostat, aby dopasować temperaturę do potrzeb każdego pomieszczenia.

Zakresy temperatur na głowicy termostatycznej:

- **Gwiazdka (śnieżynka):** to ustawienie (ok. 6°C) chroni przed zamarznięciem instalacji. Idealne w pomieszczeniach, gdzie przebywamy rzadko, jak garaż oraz podczas wietrzenia mieszkania.
- **I (11°C):** odpowiednia temperatura dla wiatrołapów czy klatek schodowych, która pozwala ograniczyć straty ciepła.
- **II (16°C):** idealna dla warsztatów czy korytarzy, gdzie nie potrzebujemy wysokiej temperatury, ale warto utrzymać umiarkowane ciepło.

- **III (20-22°C):** tryb „eko” sprawdzi się w codziennie użytkowanych pomieszczeniach, takich jak salon czy sypialnia.

- **IV (24°C):** polecana do łazienki, gdzie wyższa temperatura pomaga walczyć z wilgocią i zapewnia komfort po kąpielu.

- **V (28°C):** najwyższe ustawienie, sprawdzające się w dużych łazienkach czy pokojach kąpielowych.

Wskazówki na oszczędne ogrzewanie.

- Temperatura dzienna: warto ją utrzymać między 19-21°C. Unikając przegrzewania, ograniczamy straty ciepła.

- Sypialnia: idealna jest temperatura 17-18°C, która sprzyja zdrowemu snu. Warto wywietrzyć pokój przed snem i ustawić termostat na śnieżynkę, by zachować komfort i oszczędność.

Automatyka pogodowa w budynkach KSM

Systemy grzewcze KSM regulują

temperaturę w grzejnikach według temperatury na zewnątrz, a przy 15°C automatycznie przerywają ogrzewanie. W ten sposób nie tracimy energii ani ciepła, gdy jest już wystarczająco ciepło.

Pamiętajmy, że dobrze ustawiony termostat to prosty sposób na komfortowe i ekonomiczne mieszkanie przez całą zimę!

(TN)

Zapraszamy na Kreatywne Warsztaty z KSM podczas ferii zimowych w naszych Klubach Kultury KSM: Polonez, Miniatura, Słoneczko!

W te ferie zimowe, zamienimy nasze kluby w prawdziwą fabrykę kreatywności i zabawy! Każdego dnia czekają na Was nowe, ekscytujące warsztaty, które pobudzą Waszą wyobraźnię i pozwolą odkryć nowe talenty.

Co przygotowaliśmy?

- **Warsztaty plastyczne:** Malowanie, rysowanie, tworzenie prac plastycznych różnych materiałów. Każde dziecko będzie mogło stworzyć swoje własne dzieło sztuki!
- **Warsztaty muzyczne:** Gra na instrumentach, wspólne śpiewanie i tworzenie własnych piosenek. Każdy ma w sobie trochę muzyka!
- **Zajęcia sportowe:** Aktywne gry i zabawy w klubach oraz na świeżym powietrzu, które pomogą Wam się rozgrzać i świetnie bawić, nawet gdy za oknem śnieg!
- **Codziennie wyjście z klubów na dodatkową atrakcję:** w programie między innymi: kino, stadnina koni Maag, wyjazd na basen.
- **Każdego dnia zapewniamy jeden ciepły posiłek.**

Terminy warsztatów w poszczególnych klubach:

Osiedlowy Klub Kultury KSM Polonez: 20.01.24 - 24.01.24 (zapisy pod nr telefonu: 509 642 417)

Osiedlowy Klub Kultury KSM Miniatura: 27.01.24 - 31.01.24 (zapisy pod nr telefonu: 509 642 361)

Osiedlowy Klub Kultury KSM Słoneczko: 20.01.24 - 31.01.24 (zapisy pod nr telefonu: 509 642 428)

Przyjdźcie i spędźcie ferie zimowe pełne przygód i nowych doświadczeń w naszym klubach!

Nie zapomnijcie zabrać ze sobą dobrego humoru i chęci do zabawy. Do zobaczenia!

(TK)

